Temel Elektronik Becerileri Özyeterlilik Alg? Ölçe?i (TEBÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Temel Elektronik Becerileri Özyeterlilik Alg? Ölçe?i (TEBÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31513

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Temel Elektronik Becerileri Özyeterlilik Alg? Ölçe?i (TEBÖ), ?ngilizce literatürde Basic Electronics Skills Self-Efficacy Scale (BESS) olarak bilinmektedir. Bu ölçek, bireylerin temel elektronik becerilerine yönelik alg?lanan yeterlilik düzeylerini ve kendilerine olan güvenlerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi?tir. Ölçek, özellikle mühendislik e?itimi ve mesleki e?itim alanlar?nda ö?rencilerin pratik elektronik yeterliliklerini de?erlendirmede kritik bir araç olarak tasarlanm??t?r. Ölçe?in geli?tirilmesi ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi Korkmaz ve Korkmaz (2016) taraf?ndan gerçekle?tirilmi?tir.

TEBÖ, geli?tirme tipi bir ölçektir ve temel elektronik kavramlar? anlama, devre kurma ve temel ölçüm cihazlar?n? kullanma gibi yetkinlik alanlar?n? kapsamaktad?r. Ölçek, kullan?c?lar?n bu becerileri ba?ar?l? bir ?ekilde yerine getirebileceklerine dair inançlar?n? nicel olarak saptamay? hedefler.

Anahtar Kelimeler

Özyeterlilik, Temel Elektronik Becerileri, Alg?, Elektronik E?itimi, BESS, TEBÖ, Mühendislik.

Yazarlar

Özgen KORKMAZ, Mehmet Kür?at KORKMAZ.

Amaç

Temel Elektronik Becerileri Özyeterlilik Alg? Ölçe?i'nin (TEBÖ) temel amac?, bireylerin elektronik alan?ndaki pratik ve teorik becerilere yönelik sahip olduklar? özyeterlilik düzeylerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde belirlemektir. Bu ölçüm, e?itimcilerin ve ara?t?rmac?lar?n, ö?rencilerin hangi alanlarda kendilerini daha yetersiz hissettiklerini tespit etmelerine ve buna yönelik pedagojik müdahaleler geli?tirmelerine olanak tan?r.

Ölçek, özellikle yüksekö?retim kurumlar?nda mühendislik ve teknik programlara kat?lan ö?rencilerin, ders içeriklerini uygulama ve laboratuvar çal??malar?n? gerçekle?tirme konusundaki motivasyonlar?n? ve inançlar?n? anlamak için tasarlanm??t?r. Yüksek özyeterlilik alg?s?, genellikle daha yüksek akademik ba?ar? ve problem çözme becerileri ile ili?kilidir.

Yap?

TEBÖ, psikolojide Albert Bandura taraf?ndan geli?tirilen sosyal bili?sel teoriye dayanan özyeterlilik (self-efficacy) yap?s?n? ölçmektedir. Özyeterlilik, bireyin belirli sonuçlar? üretmek için gerekli eylemleri ba?ar?l? bir ?ekilde gerçekle?tirebilece?ine dair inanc?d?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bu ba?lamda TEBÖ, özyeterlili?i temel elektronik becerileri çerçevesinde ele al?r. Ölçe?in maddeleri, genellikle devre bile?enlerini tan?ma, basit devreleri kurma, multimetre gibi temel ölçüm aletlerini kullanma ve elektronik problemlerini giderme gibi spesifik, eyleme dayal? becerilere odaklanarak yap?sal geçerlili?i sa?lamaktad?r. Ölçek, bireyin elektronik alan?ndaki görevleri yerine getirme yetene?ine dair subjektif de?erlendirmesini yans?t?r.

Geçerlik

Ölçe?in orijinal geli?tirme çal??mas?nda (Korkmaz & Korkmaz, 2016), TEBÖ'nün geçerlili?inin çe?itli yöntemlerle test edildi?i belirtilmi?tir. Geçerlik çal??malar?, ölçe?in gerçekten temel elektronik becerilerine yönelik özyeterlilik yap?s?n? ölçtü?ünü kan?tlamay? amaçlam??t?r. Bu kapsamda genellikle uzman görü?ü ile içerik geçerlili?i sa?lanm?? ve istatistiksel yöntemlerle yap? geçerlili?i incelenmi?tir.

Yap? geçerlili?ini desteklemek amac?yla, ölçe?in faktör yap?s?n? ortaya koyan faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçek maddelerinin teorik olarak beklenen alt boyutlar alt?nda topland???n? göstermi?tir. Orijinal çal??man?n detayl? psikometrik raporlar?na ba?vurularak geçerlilik katsay?lar? incelenmelidir.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçe?in ölçtü?ü yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçme derecesidir. Korkmaz ve Korkmaz (2016) taraf?ndan yap?lan çal??mada, Temel Elektronik Becerileri Özyeterlilik Alg? Ölçe?i'nin iç tutarl?l???n? belirlemek amac?yla analizler yap?lm??t?r. Genellikle bu tip ölçeklerde Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanarak güvenilirlik düzeyi rapor edilmektedir.

Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçekteki maddelerin birbiriyle tutarl? oldu?unu ve ayn? temel yap?y? ölçtü?ünü gösterir. Ölçe?in güvenilirlik sonuçlar?, TEBÖ'nün elektronik beceriler alan?nda tutarl? ölçümler yapabilen sa?lam bir araç oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Temel Elektronik Becerileri Özyeterlilik Alg? Ölçe?i'nin (TEBÖ) yap? geçerlili?ini incelemek için, ölçek geli?tirme sürecinde genellikle Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA) veya Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in tek boyutlu mu yoksa birden fazla alt boyuta m? sahip oldu?unu belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Faktör analizinin amac?, ölçek maddeleri aras?ndaki ili?kileri inceleyerek temel elektronik becerileri özyeterlili?ini olu?turan bile?enleri ortaya ç?karmakt?r. Ortaya ç?kan faktör yap?s?, ölçe?in teorik çerçevesiyle uyumlu olmal? ve temel elektronik alan?ndaki farkl? yeterlilik gruplar?n? (örne?in, devre analizi, ekipman kullan?m?) temsil etmelidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Type:

Geli?tirme Ölçe?i (Development Scale).

Format:

Öz-bildirim ölçe?i (Self-report questionnaire). Derecelendirme format? orijinal kaynakta belirtilmemi? olmakla birlikte, özyeterlilik ölçeklerinde yayg?n olarak 5'li veya 6'l? Likert tipi derecelendirme kullan?lmaktad?r.

Language Available:

Türkçe (Orijinal geli?tirme dili).

Population Group:

Mühendislik ve teknik e?itim alanlar?nda ö?renim gören ö?renciler.

Age Group:

Genç Yeti?kinler (Üniversite ö?rencileri).

Population Details:

Elektronik, elektrik, bilgisayar mühendisli?i veya meslek yüksekokullar?n?n ilgili bölümlerinde temel elektronik dersleri alan ö?renciler.

Test Methodology:

Ka??t-kalem veya dijital ortamda uygulanan, kat?l?mc?lar?n elektronik becerilerine yönelik inançlar?n? belirten maddelerden olu?an nicel bir ölçme arac?.

Anahtar Kelimeler

Öz-Alg?, Teknik Yeterlilik, Mühendislik E?itimi, Ölçme Arac?, Beceriler, Psikometri.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yazarlar

Author ORCID Identifier:

Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses:

Özgen KORKMAZ için: ozgenkorkmaz@gmail.com

Correspondence Address:

Sorumlu yazar Özgen KORKMAZ ile ileti?im kurulabilir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?:

2016.

?zinler ve Ücret:

Ölçe?in ticari olmayan akademik kullan?mlar için izin durumu, sorumlu yazar Özgen KORKMAZ ile do?rudan ileti?ime geçilerek ö?renilmelidir. Ölçe?in yay?nland??? makale aç?k eri?imli bir dergide yer almaktad?r.

PDF Kayna??:

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: temel-elektronik-becerileri-ozyeterlilik-algi-olcegi-tebo-toad.pdf

Kaynaklar

Korkmaz, Ö.,& Korkmaz, M.K. (2016). A validity and reliability study of the Basic Electronics Skills Self-Efficacy Scale (BESS). *International Journal of Engineering Pedagogy (IJEP). 6*(4), 30-35. DOI: 10.3991/ijep.v6i4.6168

Makalenin çevrimiçi ba?lant?s?: online-journals.org

ARABPSYCHOLOGY.COM

Temel Elektronik Becerileri Özyeterlilik Alg? Ölçe?i (TEBÖ) Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, sa?lanan orijinal kaynak metinde yer almamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM